

PAX

Vrede.
Wie
durft?

Magazine.

2 Zomer 2014
www.paxvoorvrede.nl

Spreek je uit
voor **vrede!**

In **Syrië** is de
angst doodgegaan

Balkan herdenkt
Eerste Wereldoorlog

Volg de moed in je hart

Soms vinden we vooral andere mensen moedig. Dan zijn we blij dat wij in een vrij en veilig land wonen. Volgens Ambassadeur van Vrede Tim Akkerman hebben we meer moed in ons hart dan we soms zelf weten. Hij schreef er een lied over dat hij op het Bevrijdingsfestival voor een groot publiek speelde. En hij roept iedereen op om het nummer 'Brave of Our Hearts' te coveren. Er een eigen versie van te maken en zo samen de vrede uit te dragen.

Syrische vluchtelingen hebben die moed in hun hart ook. De beslissing om huis en haard te verlaten is geen gemakkelijke. In het hoofdartikel staan we stil bij de oorlog in Syrië. Die nu al weer ruim drie jaar duurt. In het bijgesloten mini-magazine vertellen een aantal Nederlandse organisaties die zich richten op vluchtelingen de verhalen van Syrische vluchtelingen.

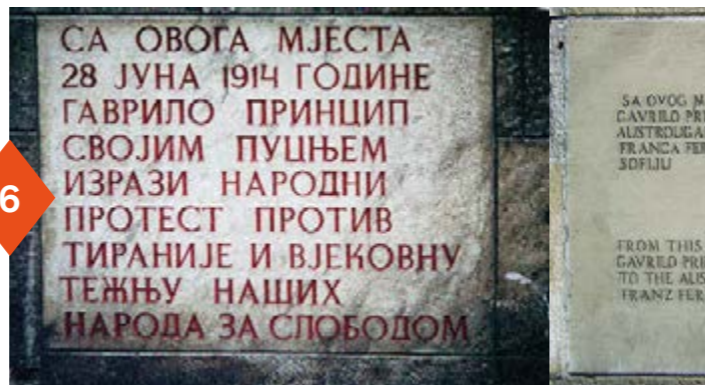
Binnenkort verschijnt het PAX jaarverslag 2013. Daarin leggen we verantwoording af over ons werk. Zowel de Engelstalige versie als de Nederlandse samenvatting zijn op onze website te vinden. Opvallend is dat er weer een toename is in het aantal oorlogen. En ook het aantal doden op het slagveld, zowel burgers als militairen stijgt weer. Het jaar kan worden samengevat in vijf negatieve ontwikkelingen: een toename van gewapend geweld, een groeiende repressie, meer conflicten over schaarse grondstoffen, een verlaagde drempel voor het gebruik van geweld en een verlies aan geloofwaardigheid van de internationale gemeenschap. Gelukkig is er naast al dit slechte nieuws ook goed nieuws te melden. Er is mede dankzij PAX meer oog voor de positie van vrouwelijke politieagenten in Irak. Die kunnen het geweld tegen vrouwen helpen bestrijden. De kracht van PAX en de partnerorganisaties van PAX wordt ook door anderen opgemerkt. Minister Timmermans van Buitenlandse Zaken zei: "Bij de totstandkoming van het Wapenhandelsverdrag is een echte hoofdrol voor de ngo's geweest. Met name PAX, Amnesty International en Oxfam Novib hebben die hoofdrol gespeeld. Dat is een vorm van innovatie van het internationaal beleid die navolging verdient."

PAX spoort iedereen aan om de moed die je in je hart hebt te volgen. Gelukkig worden wij en onze partnerorganisaties gesteund door veel mensen. Daarom blijven we zeggen: Vrede. Wie durft? ♦

Helma Maas

We zijn benieuwd naar jullie reactie op PAX magazine. Stuur een mail naar: PAXmagazine@paxvoorvrede.nl

INHOUD

BAJKAN HERDENKT EERSTE WERELDOORLOG

Puco Danilovic over de verdeeldheid in de regio, toen en nu.

BEVRIJDINGSFESTIVAL 5 MEI

Het Bevrijdingsfestival is een feestje. Om gevoel, energie en geloof in een betere wereld te delen. Suzanne is er natuurlijk bij.

Colofon

PAX Magazine Nummer 2 / Zomer 2014

PAX staat voor vrede. Samen met mensen in conflictgebieden en kritische burgers in Nederland werken wij aan een menswaardige, democratische en vreedzame samenleving, overal in de wereld

PAX Magazine verschijnt elk kwartaal en wordt toegezonden aan donateurs, sympathisanten en andere geïnteresseerden.

Redactie Suzanne van den Eynden, Onno Groustra, Frederique Kram, Sabita Ribai, Helma Maas (eindredactie)

Productie Global Village Media, Amsterdam

Aan dit nummer werkten mee: Anne Hertman, Femke Kazemier-Rongen, Marjolein van Rotterdam, Fleur de Weerd

Fotografie Robin Alysha Clemens, Flickr cc, Hollandse Hoogte, Control Arms-Andrew Kelly, Tessa Posthuma

De Boer, Marjolein van Rotterdam (cover), Sanne Poot, Salem en Andreas Stahl.

Vormgeving Groep, merkcreatie en communicatie, Utrecht

Drukkerij Van der Weij, Hilversum

ISSN 2352-300X

Adresgegevens:

Godebaldkwartier 74
3511 DZ Utrecht
Postbus 19318
3501 DH Utrecht
Telefoon: 030 - 233 33 46
PAXmagazine@paxvoorvrede.nl
www.paxvoorvrede.nl
IBAN: NL03TRIO0390515000

COLUMN

Pleidooi voor meer geld naar defensie is Pavlov-reactie

De crisis in Oekraïne roept herinneringen op aan de inval van de Sovjet-Unie in Tsjechoslowakije in 1968. Het werd door Nederlandse politici aangegepen om het defensiebudget met 225 miljoen te verhogen. De NAVO-top in september zal ongetwijfeld in het teken staan van Oekraïne. De VS en het Verenigd Koninkrijk zullen met steun van de Oost-Europese landen pleiten voor verhoging van de Europese defensie-uitgaven. Tegelijkertijd lijkt niemand bereid te vechten voor Oekraïne, dus waarom dan wel extra geld uitgeven aan defensie?

Het idee dat Rusland financieel afhankelijk is van de Westerse energieconsumptie en dus nooit tegen zijn eigen belang zal ingaan blijkt een enorme misrekening. De gedachte dat Poetin zijn strategie zal aanpassen aan een Westerse economische logica is ronduit naïef gebleken.

Intussen lobbyen in veel Europese landen multinationale ondernemingen tegen een verdere aanscherping van sancties tegen Poetin. Zij vrezen hun winsten te verliezen. Economische belangen en energieafhankelijkheid zorgen er voor dat de Europese politiek meer gericht is op de bescherming van financiële voordelen op de korte termijn dan op de bescherming van vrijheid, mensenrechten en democratie op de lange termijn.

Tegen deze achtergrond klinkt de opleving van Koude Oorlog retoriek als ketelmuziek en lijkt het pleidooi voor meer defensiegeld op een Pavlov-reactie, vooral bedoeld als geruststelling voor Oost-Europese landen. Poetin zal er niet wakker van liggen. De oproep tot meer geld voor Defensie is tot op zekere hoogte begrijpelijk maar enkel indien deze oproep gebaseerd is op een realistische toekomstvisie op de krijgsmacht die wil bijdragen aan de bescherming van burgers.

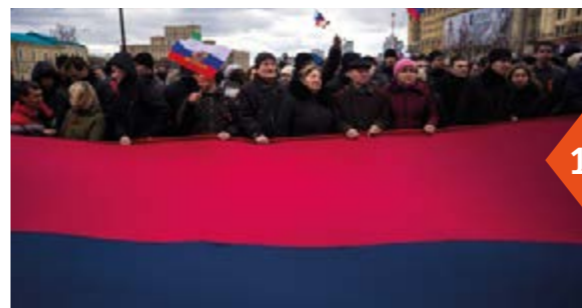
Wat Poetin wellicht wel raakt is een andere energiepolitiek van Europa. Die zal de prille economische groei in Europa dempen. De ironie is dat daardoor minder geld beschikbaar zal zijn voor de krijgsmacht. ♦

Jan Gruijters, algemeen directeur van PAX

IN SYRIË IS DE ANGST DOODGEGAAN

Wie kon ooit denken dat er na Darfur nog zoveel mensen doodgaan van de honger, dat politici de andere kant opkijken?

OEKRAÏNE: HEEFT POETIN EEN PUNT?

"Je kunt niet ontkennen dat de EU aan het ontstaan van deze crisis in hoge mate heeft bijgedragen."

ZING MEE VOOR VREDE

Tim Akkerman schreef voor PAX het #vredeslied "Brave Of Our Hearts". Deel jouw versie en laat zien dat ook jij voor vrede staat!

KORT

AMBASSADES VAN VREDE

Tentoonstelling 65 jaar Vrede in Beweging

Tijdens de feestelijke bijeenkomst rond de naamsverandering van PAX, eind januari in de voormalige drukkerij van dagblad Trouw in Amsterdam, waren onder de vele genodigden klinkende namen uit de Nederlandse vredesbeweging aanwezig. Zoals bisschop Van Luyn, oud-voorzitter van Pax Christi en voormalig IKV-voorman Mient Jan Faber. De tentoonstelling '65 jaar Vrede in Beweging' die de wanden van het krantengebouw sierde, laat de soms roerige jaren waarin de vredesbeweging tot volle wasdom kwam in enkele hoogtepunten herleven. Na de oprichting van Pax Christi in Frankrijk in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog volgt in 1948 al snel een Nederlandse afdeling. 1966 is het geboortjaar van het Interkerkelijk Vredesberaad, dat grote bekendheid verwierf door de massademonstraties tegen kernwapens in de jaren tachtig. De tentoonstelling '65 Jaar Vrede in Beweging' bestaat uit 12 losse panelen en wordt aan belangstellenden uitgeleend.

Stuur in dat geval een mail naar:
laura Bolle, info@paxforpeace.nl

Foto: Robin Alysha Clemens

Aventura: Colombia!

Student journalistiek Sanne Poot werd vorig jaar als beste kandidaat gekozen in de Facebookcampagne *Aventura: Colombia!*. Een half jaar later reisde ze naar Colombia om met eigen ogen te zien wat PAX daar doet. Wie veel indruk op haar maakte was advocaat Francisco Ramírez.

Francisco Ramírez

Francisco Ramírez begon zich tegen onrecht in Colombia te verzetten vanaf het moment dat zijn vriend en vakbondsleider Jorge Luis Ortega García op brute wijze werd vermoord door paramilitairen. Dat was in 1998. Op klaarlichte dag kreeg Ortega twee kogels door zijn hoofd gejaagd. "Dat je foto's ziet van je vriend in een plas bloed. Daar raakte ik van ontdaan. Het was een onschuldige man, geen guerrilla, dat paramilitairen zo iets deden... Ik moest iets doen," vertelt Francisco me. Nu vertegenwoordigt hij de nabestaanden van slachtoffers van geweld door multinationals, onder andere in de mijnbouwregio Cesar. Francisco is meer dan een jurist: hij startte de eerste hulp-programma's voor psychosociale en juridische ondersteuning van slachtoffers. Een klein jaar geleden richt hij samen met PAX, in Colombia de Beweging voor Slachtoffers van Multinationale Ondernemingen op. "Een tijd kon ik nergens heen zonder lijfwacht, kogelvrijvest of kogelwerende auto." Hij vertelt het me alsof het heel normaal is, risico van het vak. De bescherming hield op. Hij kijkt naar zijn vrouw Rebecca, die naast hem zit. "Zij is de reden dat ik nog leef", vertelt hij glimlachend. "We waren we uit eten. Ze kon me nog net op tijd waarschuwen dat er iemand een geweer op mij richtte. Toen wist ik dat ik met haar moest trouwen."

Hoe langer ik met de advocaat praat, hoe meer ik onder de indruk raak van deze man. Tussen alle onveiligheid en strijd door lijkt hij toch best gelukkig te zijn. Zijn vrouw heeft hun pasgeboren kind in haar armen. Hoe houdt deze man het vol om zo gedreven te blijven, zo dapper, en te vechten tegen zulke grote partijen? Ramírez antwoordt: "Ik ben gedreven door medemenselijkheid. En daarbij geloof ik in God. Ik respecteer mensen die niet in God geloven, maar ik doe dat zelf wel. Ik ben gelovig en ik bid voor degenen die ons vervolgen." En hij voegt daaraan toe: "bedrijven zijn zo machtig dat je ze niet met geweld kunt bestrijden."

De blogs van Sanne zijn terug te vinden via de PAX website of direct via www.staatssecretarisvanvrede.lkvpaxchristiblogs.nl

Retraite Wapen je met vrede

Drie dagen in het klooster, innerlijke stilte, gebeden, korte lezingen en een praktische oefening in ontwapening. PAX organiseert een retraite rond vredesspiritualiteit bij de Benedictinessen in Oosterhout.

- Wat:** In korte lezingen staat het levensverhaal van Thomas Merton centraal. We zoeken inspiratie in het kloosterritme, de aangereikte woorden, de stilte en elkaar.
- Waar:** Onze Lieve Vrouwe Abdij, Zandheuvel 90 in Oosterhout.
- Wanneer:** Van donderdag 28 augustus 16 uur t/m zondag 31 augustus tot 13 uur.
- Voor wie:** Je bent geïnteresseerd in een verdieping van een innerlijke vrede die zich wil verbinden met de wereld.
- Met wie:** Jo Hanssens, priester en voormalig voorzitter van Pax Christi Vlaanderen, Joris Vercammen, aartsbisschop van de Oud Katholieke Kerk en Edwin Ruigrok, identiteitsmedewerker bij PAX.
- Rosten:** 100 euro, inclusief maaltijden.
- Aanmelden:** Voor 15 juni. Er is plaats voor 11 personen.

Voor meer informatie en aanmelding:
Edwin Ruigrok, ruigrok@paxforpeace.nl of 030-2333346.

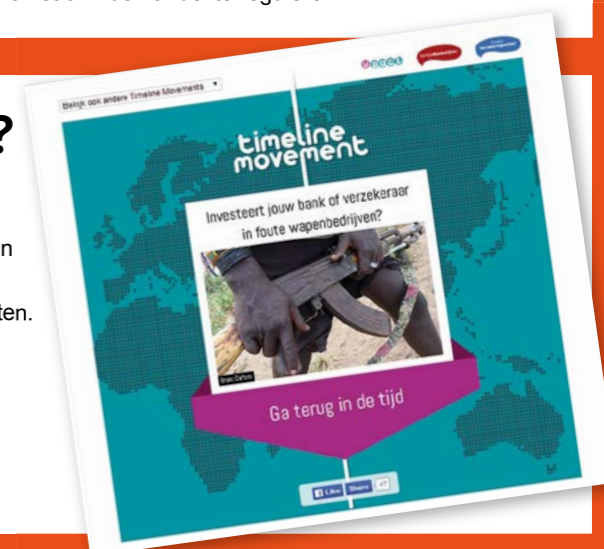

Grootste wapenexporteurs bekrachten wapenhandelverdrag

Vijf landen uit de top tien van 's werelds grootste wapenexporteurs hebben een jaar na ondertekening nu ook het wereldwijde wapenhandelverdrag geratificeerd. In april 2013 werd tot het verdrag besloten en 118 landen hebben inmiddels getekend. Door de ratificatie door onder meer Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk, is op wapenexport in die landen het internationale recht van toepassing. Hierdoor zal er minder onverantwoorde wapenhandel zijn. In de wapen- en munitiehandel gaat jaarlijks \$ 85 miljard omzet om. Het wapenhandelverdrag is de eerste internationaal bindende overeenkomst om de handel te reguleren.

Hoe scoort jouw bank op wapens?

De *Timeline Movement* is een Facebook-tool dat het duurzaamheidsbeleid en de investeringspraktijk van banken en verzekeraars, laat zien. Zo bleek bijvoorbeeld in 2013 uit onderzoek van de Eerlijke Bankwijzer, onder leiding van PAX, dat zeven Nederlandse banken voor ruim 1,5 miljard euro investeerden in kernwapenproducenten. De *Timeline Movement* biedt een makkelijke manier om in actie te komen. Via de websites van de Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringwijzer kunnen consumenten een compliment of klacht sturen naar hun bank of verzekeraar. Ook bieden de websites de mogelijkheid om over te stappen naar een andere, meer duurzame of verantwoord ondernemende bank of verzekeraar.

Westelijke Balkan herdenkt Eerste Wereldoorlog

VERDEELDHEID, TOEN EN NU

Door Femke Kazemier-Rongen

Puco Danilovic

Ook in Servië en Bosnië en Herzegovina wordt de Eerste Wereldoorlog van honderd jaar geleden herdacht. Tijdens dit herdenkingsjaar neemt Servië een speciale plek in. Velen beschouwen het land als veroorzaker van de oorlog. "Servië wil van dit imago af." Puco Danilovic over de verdeeldheid in de regio, toen en nu.

et is 28 juni 1914 als de Serviër Gavrilo Princip de Oostenrijkse troonopvolger Frans Ferdinand en zijn vrouw vermoord. Het Habsburgse Rijk verklaart de oorlog aan het Koninkrijk Servië en de Eerste Wereldoorlog is een feit. Maar was de aanslag door Princip werkelijk de aanleiding voor de Grote Oorlog?

"Historische feiten worden voortdurend

verschillend geïnterpreteerd, ook in de Westelijke Balkan", vertelt Puco Danilovic, senior programmamedewerker Westelijke Balkan bij PAX. "De een ziet Princip als bevrijder ten tijde van de Oostenrijkse onderdrukking. De ander beschrijft hem als een Servische terrorist en aanstichter van de oorlog."

Wordt de Eerste Wereldoorlog uitvoerig herdacht in Servië?

"Zeker, en ook in Bosnië en Herzegovina. Lange tijd was Princip een held die het volk van de bezetting bevrijdde; straten en bruggen werden naar hem vernoemd. Na het uiteenvallen van Joegoslavië verdween dit eerbetoon in de Federatie Bosnië en Herzegovina. Dit jaar zetten Servië en de Servische Republiek vooral in op imagoverbetering als het gaat om de Eerste Wereldoorlog. Overigens zonder de geschiedenis te verloochenen, want in Belgrado en Oost-Sarajevo (met louter Bosnische Serviërs) komen nieuwe standbeelden van Princip. Tegelijkertijd kondigen Bosnische autoriteiten aan dat zij een standbeeld van Frans Ferdinand gaan plaatsen in Sarajevo. Een scherpe verdeling langs etnische lijnen."

Sinds kort zijn de nationalistische aan de macht in Servië. Een verslechtering van de stabiliteit?

"Niet per se, want de nieuwe premier Aleksandar Vucic van de Servische Progressieve Partij heeft aangekondigd als eerste een bezoek te brengen aan Sarajevo. Hij beseft het belang van een goede relatie met zijn buurlanden. Ook is hij positief over toetreding tot de EU en wil

"We praten niet langer over rassen en naties maar over parlementariërs, werklozen en een arbeidsreserveleger."

Europese waarden nastreven. De meeste Serviërs zien, ondanks pittige hervormingen, toetreding tot de EU wel zitten. Dit is ook een van de redenen dat de meerderheid van de Serviërs zich heeft verzoend met het Kosovo-akkoord: uit vermoeidheid over de kwestie en in de hoop te kunnen toetreden tot de EU. Zorgpunten over de nieuwe machthebbers zijn er overigens ook: beperking van mediavrijheid, politieke bemoeienis in de rechtelijke macht en versterkte overheidscontrole."

Er wapperden laatst Servische vlaggen naast Russische op de Krim in Oekraïne. Hoe zit dat?

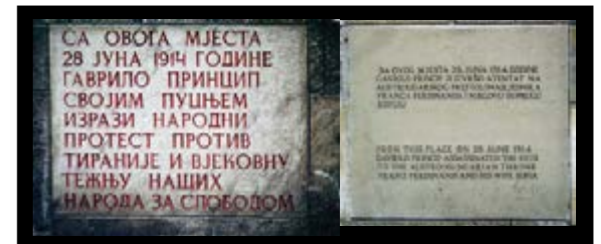
"De vlaggen zijn het resultaat van een kleine groep ultranationalisten die sympathiseren met Rusland. Servië zit in een spagaat als het gaat om Oekraïne. Rusland beschouwen ze als een belangrijke kameraad, tegelijkertijd wil Servië toetreden tot de EU. Het land balanceert op een dunne politieke balk. De vraag is hoe lang ze dit kunnen volhouden."

Ondertussen is in Bosnië en Herzegovina de Bosnische Lente gaande.

"De internationale gemeenschap heeft Bosnië en Herzegovina lange tijd aan haar lot overgelaten. Het moest een keer mis gaan. De gewelddadige protesten in februari in de Federatie Bosnië en Herzegovina, en trouwens ook al in juni vorig jaar, zijn het gevolg van wanhopige burgers die de werkloosheid en corruptie bij de overheid beu zijn. Wat opvalt, is dat de Bosnische Lente getuigt van een nieuwe sociale indeling. Verticale tegenstellingen tussen etnische groepen hebben plaats gemaakt voor een horizontale verdeling: burgerij versus elite. Of zoals kunstenaar Damir Nikšić het beschreef: "We praten niet langer over rassen en naties maar over parlementariërs, werklozen en een arbeidsreserveleger." Met deze nieuwe sociale classificatie loopt de federatie als het ware voorop in de regio. Nu nog de grenzen over."

De moord op Frans Ferdinand en zijn vrouw verbeeld door een kunstenaar.

Steen in Sarajevo op de plek waar de moord plaatsvond.

De 'Bosnische Lente' getuigt van een nieuwe sociale indeling. Foto: Jodi Hilton/Hollandse Hoogte.

Gaat de Westelijke Balkan een verdeelde toekomst tegemoet?

"Alle democratische hervormingen in de regio zijn vooral afhankelijk van twee dingen: het vermogen om relaties te maken over de grenzen van etnische groepen en het voortzetten van een kritische omgang met het eigen verleden. Internationale steun hiervoor is cruciaal, alleen dan zal het proces van EU-toetreding niet vastlopen." ♦

SUZANNE WAS ER BIJ
BEVRIJDINGSFESTIVAL, 5 MEI DEN HAAG

VREDE OM TE DELEN!

MARJEN VAN DER HOEVEN, EIJEN MAIN EN BRIGITTA CHU
vriendinnen

Vieren de vrede met iedereen

Ellen: "Wij willen leven in vrijheid en gunnen dat iedereen."
Brigitta: "We zijn op het festival om de vrede met iedereen te vieren."
Marleen: "Vrede betekent vrijheid, leven zonder beperkingen."

De sfeer is goed. De sfeer is top! Het Bevrijdingsfestival is een feestje. Ruim 55.000 mensen komen er op af. Om in de zon te zitten en naar optredens te luisteren, maar ook om iets te delen. Een gevoel, energie, geloof in een betere wereld. In de stand van PAX zingt Tim Akkerman het vredeslied Brave of Our Hearts en iedereen zingt mee. Suzanne is er natuurlijk bij.

TIM AKKERMAN
PAX ambassadeur

Zingt voor de vrijheid

"Vrijheid is kunnen zeggen, wat je wilt. Verschillen in afkomst, geslacht of wat dan ook maken daarvoor niet uit! Die vrijheid is er in de wereld nog lang niet overal, maar daar kunnen we met zijn allen wat aan doen. Nieuwe media kunnen daarbij helpen. Ik ben op zoek naar mensen die zich via muziek uit willen spreken voor vrede. Cover mijn nummer voor vrede."

MAURO HAIJE EN MAYELLE LUBBERS
verliefd

Gaan voor het collectief

Mauro: "Wij gaan naar veel meer vredesfestivals, ook in het buitenland. We vinden allebei dat individuele vrijheid belangrijk is omdat die ruimte geeft voor de vrijheid van het collectief."

JOYCE VIJVERBERG, THÉRÈSE V/D BERG EN JULIA
moeders en kind

Dansen voor de vrijheid

Joyce: "Wij zijn echte vrijheids-liefhebbers. We vinden dat iedereen, op de hele wereld moet kunnen doen wat hij of zij wil. Vrijheid moet in je hoofd zitten! We willen dat graag met iedereen delen."

INGE EN AÏDA
moeder en dochter

Hebben het van hun vader en opa

Aïda: "Ik ben hier voor de vrede. Gisteren ben ik ook twee minuten stil geweest. Maar ik ben ook een beetje gekomen voor Voice of Holland winnares Julia. Ze is goed!"
Inge: "De vrede heeft ze van haar opa. Zijn boodschap was altijd: 'Zorg dat je vreedzaam en respectvol met elkaar omgaat'."

PETER EN EIJEN VERKOOIJEN
man en vrouw

Vinden dat vrijheid moet worden bevochten

Peter: "Voor vrijheid moet je je nek durven uitsteken, óók in onze rijke, zogenaamd democratische maatschappij! Denk maar aan klokkenluiders."
Ellen: "In de trein heb ik Manuscript uit Accra zitten lezen, van Paulo Coelho. Daar kun je uithalen dat vrijheid ook vanbinnen, in jezelf moet zitten."

BRAM OVER
student geschiedenis en John Lennon-fan

Geloofd in politieke en artistieke bewegingsvrijheid

"De ruimte krijgen om jezelf te zijn is voor mij van levensbelang. Ik vind dat iedereen dat recht moet hebben. Ik sta voor het recht op bewegingsvrijheid, politieke én artistieke vrijheid."

ANOUK POORTVLIET
drager van een Peace T-shirt

Is het met haar moeder eens

"Ik heb dit T-shirt aan omdat mijn moeder het voor me heeft klaargelegd. Maar ik weet wel wat het is: het teken van de vrede! Wij zijn voor de vrede en tegen oorlog op de wereld. Daarin ben ik het heel erg met mijn moeder eens."

IN SYRIË IS DE ANGST DOODGEGAAN

Door Helma Maas

Door bombardementen zijn veel mensen gedood. Foto: Yasmin Al Tellawy/Hollandse Hoogte.

Wie kon ooit denken dat er na Darfur nog zoveel mensen doodgaan van de honger, dat politici de andere kant opkijken? Dat zei Jan Egeland begin dit jaar in een gesprek met de Britse krant The Guardian. Toch gebeurt het nu al ruim drie jaar lang in Syrië dat burgers aan hun lot worden overgelaten.

Syrië is het meest bloedige conflict sinds tijden. Er vallen volgens Egeland iedere twee weken evenveel slachtoffers als er in één jaar in Afghanistan vallen. En toch grijpt niemand in. Doorgewinterde hulpverleners van het Rode Kruis of de Verenigde Naties zijn geschokt bij zoveel desinteresse in Syrië. **Jan Egeland** zei dat hij het ongelooflijk vond dat de wereld in 2014 drie miljoen burgers met slechts maar sporadische hulp aan hun lot zou overlaten. Wie zou kunnen bevroeden dat er

mensen sterven in omsingelde steden terwijl de verantwoordelijke militaire en politieke leiders niet ter verantwoording worden geroepen? Egeland leidde voor de VN grote operaties na de tsunami van 2004, was actief in Darfur en Congo.

Dit nooit meer

Ook de Nederlander **Jurriaan Iahr**, hoofd internationale operaties van het Rode Kruis, liet tijdens een bijeenkomst over Syrië weten dat de aantallen mensen die hulp

nodig hebben enorm zijn. Een ramp van dergelijke omvang had hij zijn hele loopbaan nog niet meegemaakt. Vergelijkingen zijn natuurlijk altijd moeilijk, maar toch dringen de namen van Rwanda, Darfur, Srebrenica zich op. Zei de internationale gemeenschap niet dat dit nooit

meer mocht gebeuren? Ook in Syrië zelf snappen vele activisten niet waarom de wereld hen in de steek laat. Waarom werd er door de VN Veiligheidsraad wel toestemming gegeven om in Libië mensen te helpen en waarom in Syrië niet?

Toen **Maha Ghrer**, de Syrische lerares uit Aleppo, die in maart in Nederland was, zag dat in het voorjaar van 2011 de pleinen in Tunesië, Egypte en Libië vol stroomden, had ze zelf nooit gedacht dat het ook in Syrië zou gebeuren. En toch gebeurde dat. Juist het land waar de repressie heel erg groot was, ook daar sloeg de vlam in de pan. Ghrer: "Vroeger durfden we niets, altijd bang dat de geheime dienst je afluisterde. De muren hebben oren. Je durft niet eens iets hardop tegen jezelf te zeggen." Syrië stond bekend om zijn vele verschillende geheime diensten die elkaar continu controleren, een soort Oost-Duitsland in het kwadraat. Ghrer: "Het is pijnlijk om te zien hoe de wereld denkt dat Syrië in een hopeloze burgeroorlog terecht is gekomen. Maar dit is een revolutie. Wij willen vrijheid net zoals de mensen in Tunesië dat wilden."

Bescherming van burgers

Jan Jaap van Oosterzee, beleidsadviseur bij PAX zegt: "Al snel werd duidelijk dat de Syriërs op minder internationale steun

zouden kunnen rekenen. Tunesië en Egypte werden met een warme belangstelling gevolgd. Europese regeringen en de Europese Unie verklaarden, soms met enig schaamrood op de kaken, dat zij decennialang te veel ingezet hadden op het behoud van stabiliteit door autoritaire regimes, en dat nu echt de wens van Arabische burgers om hun eigen toekomst te bepalen gerespecteerd en gesteund diende te worden. Libische burgers in opstand konden al snel een beroep doen op het principe van 'Verantwoordelijkheid voor de Bescherming van burgers (Responsibility to Protect), dat vooral Westerse landen in de Verenigde Naties omarmd hadden, toen Khadhafi dreigde met een bloedbad. Daarnaast heeft Kolonel Khadhafi in een heetgebakerde speech de Libische bevolking vergeleken met 'ratten en kakkerlakken', een directe verwijzing naar de genocide in Rwanda. Dit heeft er mede voor gezorgd dat de internationale gemeenschap zich direct richtte op de vraag hoe

PAX ondersteunt initiatieven die kinderen weer toekomst geeft. Foto: Andreas Stahl.

er gereageerd moest worden en niet of gereageerd moest worden. Toen de Syrische burgers die in opstand kwamen eveneens met bruto geweld van de kant van het regime geconfronteerd werden, was het gevoel van verantwoordelijkheid om Syrische burgers te beschermen aanzienlijk minder groot. In het geval van Syrië is geen regionale en internationale steun voor het instellen van een no-fly zone."

Rituele dans

PAX collega **Dion van den Berg** voegt daar aan toe dat de internationale gemeenschap bezig is met een soort rituele dans. Onderhandelingen waarvan ze weten dat het niets tot weinig oplevert, maar die je nu eenmaal doet om minder machteloos te lijken. Hij sprak met de Vrouwen van Srebrenica en vroeg hen hoe zij aankijken tegen de situatie in Syrië. Van den Berg: "De vrouwen van Srebrenica voelen bij het zien van de beelden van belegerde Syrische steden en vluchtelingenkampen de gevoelens weer opkomen uit de periode 1992 – 1995: de angst, de vertwijfeling, de honger. Na Auschwitz heette het 'nooit meer Auschwitz' en vanaf 1995 voegen velen er terecht aan toe: 'nooit meer Srebrenica'. Wat leren onze kinderen en kleinkinderen later in de schoolboeken: 'nooit meer Homs'?"

Van Oosterzee: "Al aan het begin van de gewelddadige onderdrukking van de volksopstand in Syrië zijn de bezwaren tegen vormen van militair interveniëren naar voren gebracht. Syrië ligt midden in een instabiele regio en men was bang dat het conflict de buurlanden zoals Irak en Libanon mee de oorlog in zou trekken. Interventie zou kunnen leiden tot militarisering van het conflict. Interventie zou kunnen bijdragen aan versterking van radicaal islamitische, jihadistische strijdgroepen. Bovendien wezen militair deskundigen op de slagkracht van de Syrische luchtverdediging, vaak opgesteld in dichtbevolkte gebieden, die onvergelijkbaar sterker is dan in het dunbevolkte Libië. Maar door helemaal niets te doen, is de situatie enorm verergerd. Er zijn inmiddels talloze jihadistische groepen actief. Syrische gevechtsvliegtuigen bombarderen doelbewust bakkerijen, ziekenhuizen, hulpverleners en woonwijken. En maken daarbij juist heel veel burgerslachtoffers. En ook de omringende landen als Libanon, Turkije, Jordanië en Irak lijden sterk onder de enorme vluchtelingenstromen uit Syrië."

Extremistische groepen krijgen te veel aandacht. Foto: Andreas Stahl.

Uithongering als oorlogswapen

In belegerde gebieden, bijvoorbeeld in het gebied Ghouta bij Damascus, waar eerder een aanval met chemische wapens werd uitgevoerd, wordt uithongering als wapen gebruikt. Het regime heeft gebieden onder oppositiecontrole expliciet bedreigd met uithongering. We kennen mede dankzij pater Frans van der Lugt de beelden uit Homs, waar mensen van mos dat tussen stoeptegels groeit soep moesten koken. En af en toe kan de internationale gemeenschap voor heel even een convoi sturen, zoals in Yarmouk bij Damascus of in Homs, maar dat is niet genoeg.

Activisten

Volgens Van Oosterzee moet interventie in Syrië door het buitenland in de eerste plaats gericht zijn op het beschermen van de burgerbevolking en het voorkomen van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid.

Daarvoor is een sterke burgerbeweging noodzakelijk. Van Oosterzee: "De burgercomités die aanvankelijk door het gehele land ontstonden om het protest tegen de dictatuur te organiseren hebben zich soms omgevormd tot lokale raden. Zij bouwen in gebieden die niet langer onder controle van het regime zijn een vorm van lokaal bestuur op. Anderen verlenen humanitaire hulp in gebieden waar hulporganisaties niet kunnen komen of doen een poging het onderwijs weer op te zetten of lokale vrije media te ontwikkelen. PAX ondersteunt die burgerinitiatieven onder andere via onze campagne 'Adopt a Revolution'. Daarvan is iemand als Maha Ghreer die de Mustafa Qarman school in Aleppo heeft opgericht een krachtig voorbeeld."

Tijdens haar bezoek aan Nederland zei Maha Ghreer: "Iedereen in Nederland vraagt me naar de extremistische groepen, maar zij krijgen veel te veel aandacht. Ze zijn veel kleiner dan jullie denken." Ze vertelde vol verve over activisten zoals zichzelf die in gebieden waar de overheid is teruggetrokken zorgen dat het leven zo normaal mogelijk doorgaat. Dat kinderen naar school gaan, er psychologische hulp is voor getraumatiseerde kinderen, dat mensen het vuilnis van de straat halen. Kinderen leren om respect te hebben voor elkaar, ook al verschillen ze van elkaar. Vragen over hoe gevaarlijk het is in Aleppo, beantwoordde ze met: "In Syrië is de angst doodgegaan. De dood is gewoon geworden. Na een bomaanslag ruimen we de rommel op en het leven gaat weer door." ♦

Rijk op www.adoptarevolution.nl hoe je het werk van vredesactivisten in Syrië kan steunen.

De bus dient als barricade. Foto: Salem.

Activisten zorgen dat kinderen een zo normaal mogelijk leven hebben. Foto: Andreas Stahl.

VLAARDINGEN: EEN JONGER PROGRAMMA

Sanne Poot (in paarse jas) met de drie ambassadrices van vrede en burgemeester Bruinsma.

Door Anne Hertman

Waarom er in Vlaardingen een Ambassade van Vrede is opgericht? Vlaardingen telt tientallen bevolkingsgroepen. Samen willen zij veilig, vreedzaam en open samenleven. De Vredesweek is een prachtige gelegenheid om hier aandacht aan te geven.

Afgevaardigden uit verschillende geloofsgemeenschappen en maatschappelijke organisaties vormen samen een Ambassade van Vrede die elk jaar de Vredesweek met een uitgebreid programma op de Vlaardingse kaart zet. De band met de gemeente is sterk: een aantal Ambassadeurs komt uit de gemeenteraad en zelfs de burgemeester komt regelmatig langs bij verschillende activiteiten.

Over grenzen

Daarbij kijken zij verder dan de grenzen van Vlaardingen zelf. De aandacht gaat uit naar de conflictgebieden (Colombia, Congo, Soedan, Syrië, Palestina) waar PAX zelf ook actief is. Vlaardingers die oorspronkelijk hier vandaan komen worden bij het programma van de vredes-ambassade betrokken. "In de Vredesweek vieren wij met al die verschillende mensen samen de vrede", vertelt Han Raeijmaekers, één van de initiatiefnemers uit Vlaardingen. "De jonge en enthousiaste uitstraling van het Ambassade project van PAX werkt hierbij aanstekelijk en geeft ons ieder jaar een nieuwe impuls om er weer voor te gaan."

Lokaal programma

In de Vredesweek wordt het landelijke thema vertaald in een lokaal programma. Zo organiseerden ze afgelopen jaar naast een vredesdienst ook een thema-avond met de Syrische Raja Deeb en een benefietconcert voor Syrië speciaal gericht op jongeren. Sanne Poot, vorig jaar Staatssecretaris van Vrede, presenteerde deze avond. Het programma voor 2014, dat zich nog meer richt op jongeren, staat al in de steigers. Zo staat er een bijzondere muzikale theatervoorstelling van 'Echte mensen' voor Palestijnse en Nederlandse Vlaardingers op de planning. Tijdens de Ambassadeursdag van PAX op woensdag 21 mei hoopt de Ambassade voor Vrede zoals in voorgaande jaren inspiratie op te doen tijdens de verschillende workshops. Ook leren ze hier ieder jaar weer veel van de andere vredesambassades. Het belooft in ieder geval weer een mooie Vredesweek te worden in Vlaardingen. ♦

De PAX Ambassades van Vrede worden mede mogelijk gemaakt door het fonds.

Nieuwsgierig geworden naar andere Ambassades van Vrede? Ga dan naar www.paxvoorvrede.nl/ambassades

OEKRAÏNE: HEEFT POETIN EEN PUNT?

Door Fleur de Weerd

Wierd Duk
historicus en journalist

JA

"De EU heeft olie op het vuur gegooid in Oekraïne. Het westen heeft een fout beeld van Poetin en van wat hij ziet als Russlands strategische belangen. Dat maakten EU-politici op karikaturale manier duidelijk door op de Maidan openlijk de Oekraïense revolutionairen – die voor een deel uit rechts-extremisten bestaan – toe te juichen. Er lag een akkoord tussen de oppositie en het regime, na bemiddeling van drie Europese ministers van Buitenlandse Zaken. Toen dit werd verbroken door de oppositie deed Europa niet wat het had moeten doen. Janoekovitsj's bewind was dan wel een ramp voor het land, maar hij was wel de legitiem gekozen president.

'Dus zei Poetin: dan pak ik de Krim.'

De Europese ministers bleven stil. Daarmee hebben ze in Russische ogen een staatsgreep gesteund. Dus zei Poetin: dan pak ik de Krim. Dat was hij oorspronkelijk niet van plan, maar hij kon zich niet laten vernederen. Hoe konden ze de Russische president zo onderschatten? Ik denk dat de machtselites in Brussel en elders zich de laatste jaren te weinig in Rusland hebben verdiept. Westerlingen denken heel postmodern en kunnen zich niet voorstellen dat Russische leiders het normaal vinden een stuk land op te eisen uit strategische overwegingen. Brussel heeft nauwelijks kennis van de nieuwe conservatieve ideologie die onder Poetin is uitgewerkt. Rusland ziet de voormalige Sovjet-staten als deel van de eigen invloedssfeer en behoudt zich het recht voor om etnische Russen daar te beschermen. Hoe kun je iemand die leiding geeft aan zo'n groot land jarenlang niet serieus nemen? De annexatie van de Krim was ook een wraakactie omdat Rusland zich al sinds de jaren '90 door het Westen vernederd voelt. Poetin lijkt niet te malen om het isolement waar hij z'n land nu in stort, hij wil zijn spierballen laten zien. Maar je kunt niet ontkennen dat de EU aan het ontstaan van deze crisis in hoge mate heeft bijgedragen."

Marc Jansen
historicus en
Ruslanddeskundige

NEE

"Ik vind het onbegrijpelijk als mensen zeggen dat Poetin een punt heeft. Hij heeft de territoriale integriteit van Oekraïne geschonden en een stuk land ingepikt. Als je dit accepteert, geef je hem een vrijbrief om door te gaan. Zo wordt het ook opgevat in Moskou: 'ze accepteren dat we de Krim hebben, dus we kunnen nog wel verder gaan.' Oekraïne roept bij weinig mensen sympathie oproept. Met Rusland hebben we handelsbelangen, dat is een oud cultuurland en een grote mogendheid. Dat sleept mensen mee. Net zoals Duitsland in

'Maar het feit dat een land multicultureel is, betekent toch niet dat het geen bestaansrecht heeft?'

de jaren dertig mensen meesleepte. Maar als je Poetin steunt, steun je zijn opvatting dat Oekraïners eigenlijk gewoon Russen zijn en het land nooit had mogen bestaan. In 1991 is er een referendum gehouden en sindsdien blijkt telkens weer dat de meerderheid van de bevolking vindt – ook Russen – dat Oekraïne recht heeft op een zelfstandig bestaan. Het klopt dat het westen van het oosten verschilt. Maar het feit dat een land multicultureel is, betekent toch niet dat het geen bestaansrecht heeft? Kijk eens naar Zwitserland. Misschien is het wel niet de EU die Rusland heeft onderschat, maar Rusland dat Oekraïne heeft onderschat. Ze dachten dat het een tweede Wit-Rusland was en het konden beheersen. De meerderheid van de bevolking en zelfs Janoekovitsj wilden dat associatieverdrag. Het was Poetin die er zo heftig op reageerde. Ik ben het met Wierd Duk eens dat de EU zijn reactie heeft onderschat. De situatie rondom het akkoord in februari wint geen schoonheidsprijs. Maar wat hadden de Europese ministers dan moeten doen toen Janoekovitsj vluchtte? De Maidan-revolutie was een volksopstand. Ik zie in Rusland steeds meer fascistische elementen, veel meer dan in Oekraïne: land afpakken, leugenpropaganda en de censuur van de media. Daar kun je geen begrip voor tonen."

Wat vind jij? [@PAXvoorvrede](#)
of reageer naar PAXmagazine@paxvoorvrede.nl

Schenken via het testament: belangrijk voor het vredeswerk

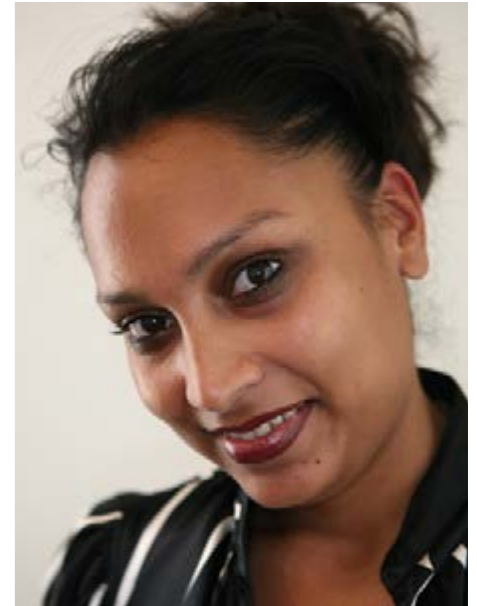
Ook het afgelopen jaar steunden enkele donateurs PAX met een nalatenschap. Deze bijzondere giften zijn heel belangrijk voor de voortgang van het werk van de vredesorganisatie.

Algemeen directeur Jan Gruiters: "Ik ben steeds weer trots dat onze donateurs en vrijwilligers zich zo betrokken voelen en ons werk zo in hart hebben gesloten dat ze dat ook via het testament willen uiten. Deze bijdragen zijn essentieel voor ons werk. Het helpt PAX om een sterke organisatie te blijven. Zo kunnen we projecten opzetten en activiteiten uitvoeren die we anders niet of minder goed hadden kunnen doen. Wij voelen ons ook verantwoordelijk voor de opdracht die mensen op deze mooie manier aan ons geven. Dat motiveert ons om door te gaan met ons vredeswerk."

Particuliere fondsenwerver Sabita Rjibai heeft de taak om 'geven via het testament' onder de aandacht te brengen en alle vragen die hierover leven, te beantwoorden.

"We krijgen vaker informatieverzoeken rond nalatenschappen. Mensen vinden dit een mooie manier van geven. Het valt mij op dat er heel open en direct over gesproken wordt. Vaak door mensen zonder kinderen, maar ook steeds vaker ook door ouderen die naast de kinderen ook iets voor PAX willen doen. Er is een informatieve brochure beschikbaar over nalaten aan PAX, ik spreek daarover ook met enkele oudere en betrokken donateurs."

Tips en vragen zijn van harte welkom via ribai@paxforpeace.nl of telefoon **030-2333346**.

Sabita Rjibai.

Tim Akkerman schreef voor PAX het #vredeslied "Brave Of Our Hearts". Dat lied is van iedereen, en dus ook van jou! Doe mee. Zing mee. Speel mee. Deel jouw versie van Brave of Our Hearts, en laat zien dat ook jij voor vrede staat!

Upload jouw versie van het lied. De leukste inzending belooft Tim met **2 VIP kaarten voor zijn show**.
Kijk op de [website van PAX](#) voor meer informatie

JA!
ik ZING
MEE!

Brave Of Our Hearts - Music & Lyrics T. Akkerman

World what have we done?
To burn our trust to the ground
Will there be a time?
For us to live in one line

I can feel the guts in my fist in my veins
Let's come together to stop this reign

If you feel the same join this march
And follow the brave of your heart

World what have we done?
To create those beasts in our sons
Destroy your hate and make love
just follow the brave of your heart

For how long we will agree war?
If there's a peace in your heart
No matter how long we shall march
'Cause we've got the brave of our hearts

Ooooh

For how long we will agree war?
If there's a peace in your heart
No matter how long we shall march
'Cause we've got the brave of our hearts
'Cause we've got the brave of our hearts
'Cause we've got the brave of our hearts
'Cause we've got the brave of our hearts
'Cause we've got the brave of our hearts

James Ninrew komt uit Zuid-Soedan en zijn jongste reis voerde hem naar Middelburg. In het kader van het Shelter City programma van de Nederlandse regering en Justitia et Pax kan hij voor drie maanden op adem komen. Deze mensenrechtenverdediger is inmiddels een 'doelwit' in eigen land. Daarnaast doet hij de

nodige contacten op en verbetert hij zijn vaardigheden door het volgen van 'human rights' colleges aan het internationaal georiënteerde University College Roosevelt. James Ninrew heeft een eigen ontwikkelingsorganisatie in Juba, en is dominee in de Presbyteriaanse kerk.

James: "Ik ben dankbaar voor deze mogelijkheid. Ik ben hier goed ontvangen door de gemeente Middelburg en de universiteit. Ik kan hier werken in een goede sfeer en weer een beetje op krachten komen."

Zuid-Soedan is het jongste land van Afrika (2011), dat sinds 15 december vorig jaar in een ernstige crisis verkeert. Begonnen als een machtsstrijd tussen president Salva Kiir, behorend tot de Dinka-stam, en zijn voormalige vicepresident Riek Machar, een Nuer, mondde dit uit een strijd langs etnische lijnen. Met duizenden doden en een miljoen vluchtelingen tot gevolg. James Ninrew, zelf een Nuer, kon maar ternauwernood ontsnappen. "In de dagen na 15 december klopten regeringstroepen in Juba op de deuren. 'Ben je een Nuer? Dan ben je nu dood!' kregen velen als laatste te horen. Ze kwamen twee keer 's nachts naar onze compound, op zoek naar mij.

Het waren allemaal Dinka's, de eerste keer. Ik hoorde eentje zeggen: 'laten we de deur forceren'. Een ander hield hem tegen. Er zijn dus ook goede Dinka's, net als er slechte Nuer zijn. De verschillende stammen hebben geen probleem met elkaar, het zijn de leiders die deze etniciteit misbruiken om te kunnen vechten."

Wat kan PAX doen om Ninrew en zijn landgenoten verder te helpen?

James: "Er is een humanitaire crisis aan de gang. Mensen sterven en zelfs op de bases van de VN-missie, waar ze een veilig heenkomen zochten, lijden ze. Ze hebben voedsel en medicijnen nodig. En ze moeten naar school of universiteit kunnen, maar in Juba zijn ze niet veilig. Een organisatie als PAX kan helpen door al haar contacten en kennis in te zetten. We delen al veel zaken. Ik bid voor een overeenkomst tussen de strijdende partijen, zodat het lijden van de mensen kan stoppen. Dit vraagt om moedige leiders, die verantwoordelijkheid nemen. Dat verwacht ik vooral van de president. Een leider moet hard werken voor vrede. Of ik oppositie ben? Alleen ten opzichte van de mensen die geen vrede willen. Ik wil vrede en binnen mijn eigen capaciteit wil ik daar een leider in zijn."

Door Onno Groustra

Op reis met...

James Ninrew

Paspoort

Naam: James-Roung Ninrew Dong

Ieftijd: 54

Burg.staat: getrouwd, 7 kinderen tussen 11 - 31 jaar

Nationaliteit: Zuid-Soedanees

Geboorteplaats:

Adok, Zuid-Soedan

Woonplaats: Ieer en Juba, Zuid-Soedan

Heeft gewoond in:

Khartoum, Cairo, Nairobi

Reist met: Tas en koffer

Zit altijd in koffer:

Boeken en kleren

Onafscheidelijke reisgenoot:

Bijbel